

En flok elever kigger interesseret på et kæmpe kunstværk. Fem hængte personer er malet med kulstøv, som næsten driver ned ad billedet. Er det selve livet som løber ud af personerne? Billedet er Erik A. Frandsens værk til projektet På kant med Kierkegaard.

Af John Rydahl, talsmand for Landsnetværket af folkekirkelige skoletjenester

I 2013 blev det på forskellig vis markeret, at det var 200 året for filosofen Søren Kierkegaards fødsel. I den anledning var det oplagt med et undervisningsprojekt til overbygningen. Projektet blev lagt op som et filosofi-projekt, hvor eleverne skulle fordybe sig i, reflektere over og diskutere et mindre udvalg af centrale begreber i Kierkegaards tænkning. Til sidst skulle de give et selvstændigt og kreativt udtryk for deres erhvervede indsigt. De fem begreber var: frihed, angst, skyld, tro og kærlighed.

Filosofi med børn/unge

Filosofi med børn/unge handler i bund og grund om etablering af spørgsmålsfællesskaber – dette i modsætning til tidens skolepolitiske trend, hvor det primært handler om at kontrollere rigtige svar. Mere konkret vil dette sige at få eleverne til at undre sig og holde en samtale i gang med henblik på at få afdækket et problemfelt – i det konkrete projekt betydningen og brugen af de fem begreber fra Kierkegaards tænkning. Hvordan forstod Kierkegaard disse, og hvilken funktion har de i dag?

Som oplæg til det filosofiske arbejde skitserede undervisningsoplægget en systematik bestående af fem forskellige analyser:

- en fænomenologisk, hvor der udveksles erfaringer med begrebet
- en hermeneutisk, hvor eleverne konfronteres med andres opfattelser af begrebet
- en analytisk, hvor begrebet diskuteres åbent igennem med henblik på en fælles forståelse
- samt en dialektisk, hvor man forsøger at problematisere den fælles forståelse, så begreberne ikke lukkes ned.

Forud for disse tilgange var der i projektet også lagt en æstetisk analyse for at åbne forståelsen af begreberne på en mere sanselig vis.

Mødet med original kunst

Til hvert af de tilhørende begreber havde Landsnetværket af folkekirkelige skoletjenester fået fem nulevende kunstnere til, med inspiration fra et udvalg af Kierkegaard-citater, at skabe et værk over hver af de fem begreber. Således bidrog Erik A. Frandsen med et værk om frihed, Peter Brandes med et om angst, Christian Lemmerz med et om skyld samt Maja Lisa Engelhardt med et om tro og Cathrine Raben Davidsen med et om kærlighed.

De mere end 1000 deltagende klasser fik hver et classesæt af de fem værker i plakatformat, så de kunne arbejde med dem i klassen. Undervejs i skoleåret 2013/14 havde Landsnetværket tillige indgået et samarbejde med ni museer rundt om i landet, så eleverne undervejs i forløbet havde mulighed for at se værkerne i deres originale form. Halvdelen af værkerne var i de originale udgaver langt større end plakatversionerne, hvilket i sig selv havde en meget stor effekt på de elever, der så værkerne i virkeligheden. Da værkerne derudover var udført i forskellige materialer som fx mosaiksten og kul-tegning, gav såvel tekstur som stoflighed et helt andet indtryk af værkerne end de trykte versioner, hvilket gav anledning til nye tolkninger. Eksempelvis drev kulstøvet, som de hængte figurer i Erik A. Frandsens ene værk var lavet med, mere og mere ned ad lærredet som udstillingen forløb, hvilket i den grad fik det til at se ud som om, livet løb ud af personerne.

De deltagende museer og udstillingssteder var: Nationalmuseet, Svendborg Amts Kunstforening samt Vejle, Ribe, Randers, Holstebro og Vendsyssel Kunstmuseer.

Tegneserier, tattoo og et virtuelt museum

Ud over disse billeder havde Landsnetværket tillige entereret med tegner Niels Roland for i samarbejde med ham at udvikle en lille tegneserie om Kierkegaards liv og levned. Denne modtog de deltagende klasser i et eksemplar til hver elev.

Endelig omfattede materialet til projektet et undervisningsoplæg til lærerne, et tatoverings-ark til eleverne med et citat af Kierkegaard til hvert af de fem begreber samt en hjemmeside til brug for arbejdet (www.paakant.dk). Her skulle eleverne bl.a. bidrage til opbygningen af et virtuelt museum med deres udtryk for de fem begreber. Forud for afviklingen havde de deltagende lærere mulighed for at deltage i et regionalt kursus på et af landets centre for undervisningsmidler for at få faglig og pædagogisk inspiration til forløbet.

Helt overordnet var formålet med projektet at bibringe eleverne en viden om Kirkegaard som en central person i dansk åndshistorie. Derudover var hensigten også at gøre dem klogere på deres eget liv i dialogen med Kierkegaards tænkning og de udvalgte begrebers relation til kristendommen, som den kommer til udtryk i dag.

Link til projektets hjemmeside www.paakant.dk

<http://www.paakant.dk>